Kisplasztika - Columbina és Scaramouche

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	5844
Alkotó:	Kändler, Johann Joachim (1706 - 1775) / modell
Gyár / műhely:	Meisseni Porcelángyár
Készítés ideje:	1740 - 1748
Készítés helye:	Meissen
Jelzés:	alján masszába nyomva: 45; máz alatt kékkel: keresztbe tett két kard
Anyag:	porcelán
Technika:	aranyozott; máz felett színesen festett; öntött és mintázott elemekkel
Méretek:	magasság: 18 cm talpátmérő: 8 x 6,5 cm

A Meissenben 1731-től modellmesterként dolgozó Johann Joachim Kändler (1706-1775) új stílust teremtett a porcelánszobrászat műfajában. Munkássága során több mint kétezer modellt készített a manufaktúra számára. Korai művei a barokk szellemében alkotott figurák, erőteljes, kifejező mozdulatokkal. Az 1740-es évek közepétől talál rá a porcelánművészet klasszikus irányára, szobrainak tematikája is igen változatos. Legkedveltebbek páros szobrai, a gavallérokat és hölgyeket ábrázoló figurák díszes öltözetekben, a változatos udvari kedvteléshez, vigassághoz öltözve, vadászruhában, tánckosztümben, vagy – a divatos szerepjátékok szerint – pásztorok viseletében. Számos művéhez a francia opera vagy az olasz Commedia dell'Arte szerelmi jeleneteinek ismert alakjait választotta szereplőnek. Itália népszínműveinek két szolgáló figurája, Columbina és Scaramouche. A teltidomú, kívánatos „galambocska", Columbina és a csibész szolga, Scaramouche enyelgését mintázta meg a meisseni porcelánmanufaktúra kiváló szobrásza. A szerelmesek egymás felé fordulnak, Scaramouche gyengéden, évődve öleli át Columbina vállát. A leány kalitkát tart kezében, amelyben madár ül ez a kor ismert szimbóluma értelmében a leány szüzességére utalt, minthogy a kalitka ajtaja zárva.

A kisplasztika a múzeum több korábbi kiadványában "Columbina és Braghella" megnevezéssel szerepelt. Braghella és Scaramouche ugyanannak a szerepkörnek – a lusta, folyton éhes, de igen leleményes, gazdája orra alá borsot törő szolgálónak – egy-egy megszemélyesítője, de míg Braghellát rendszerint fehér öltözetben ábrázolták, Scaramouche fekete kosztümöt viselt.

A kisplasztika egy eltérő színezésű példányát a New York-i Metropolitan Museum őrzi (lásd itt).

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 86. (Balla Gabriella)
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 6.158. (Katona Imre)
- Nékám Lajosné: *Meisseni porcelán a Budapesti Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Corvina Kiadó, Budapest, 1980. - címlap
- Layer Károly: *Országos Magyar Iparművészeti Múzeum. Vezető a múzeum gyűjteményeiben. Porcellánplasztika*. Athenaeum Kiadó, Budapest, 1933. - 7.
- *Sammlung des Königl. ungar. Hofrats Gustav von Gerhardt, Budapest. Versteigerung. I. Kunstgewerbe*. Rudolph Lepke's Kunst-Auctions-Haus, Berlin, 1911. - Nr. 81.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum
dots.hu PDF generator